

НАСОКИ

НАСОКИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 20 февруари 2014 година

относно вътрешните операции по управление на активи и пасиви от националните централни банки

(ЕЦБ/2014/9)

(2014/304/ЕС)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 127, параграф 2, първо тире от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално членове 12.1 и 14.3 от него,

като има предвид, че:

- (1) Постигането на единната парична политика изисква Европейската централна банка (ЕЦБ) да определи общите принципи, които да бъдат следвани от националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ“), когато извършват вътрешни операции с активи и пасиви по тяхна собствена инициатива; тези операции не следва да възпрепятстват единната парична политика.
- (2) Споразуменията за обратно изкупуване, сключени от НЦБ с национални централни банки извън Евросистемата, могат да повлияят върху ликвидността в еврозоната и следователно върху единната парична политика, след като влязат в сила. Следователно, за да се защити по-добре интегритетът на единната парична политика, Управителният съвет взе решение на 22 октомври 2009 г., че неговото предварително одобрение следва да се изисква за определени споразумения за ликвидност, сключени от НЦБ с национални централни банки извън Евросистемата.
- (3) Трябва да бъдат определени ограничения на олихвяването на депозитите на сектор „Държавно управление“, държани в НЦБ като фискални агенти съгласно член 21.2 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Уставът на ЕСЦБ“), за да се запази интегритетът на единната парична политика и с оглед създаването на стимули депозитите на сектор „Държавно управление“ да бъдат вложени на пазара, така че да се улесни управлението на ликвидността на Евросистемата и осъществяването на паричната политика. В допълнение на това въвеждането на таван за олихвяването на депозитите на сектор „Държавно управление“, основан на лихвените проценти на паричния пазар, улеснява наблюдението на спазването от НЦБ на забраната за парично финансиране, извършвано от ЕЦБ в съответствие с член 271, буква г) от Договора.
- (4) Предвид извънредното и временно естество на депозитите на сектор „Държавно управление“, свързани с програми за финансова подкрепа на Европейския съюз/Международния валутен фонд и други сравними програми за финансова подкрепа, приложимите процедури не следва да ограничават възможността национален субект от сектор „Държавно управление“ да държи депозити в своята НЦБ, не само защото държането на такива депозити може да бъде част от условията на съответната програма. Изключването на такива депозити от праговата стойност не противоречи на единната парична политика до същата степен, както държането на депозити на сектор „Държавно управление“ в други държави членки, чиято парична единица е еврото,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Член 1

Приложно поле

1. Настоящите насоки се прилагат за всички операции на НЦБ със суми в евро, включително операции, извършвани от НЦБ като принципал от тяхно име или като агент от името на трети страни, или едновременно като принципал и агент. Следните операции не са предмет на настоящите насоки:

- а) ликвидни улеснения с постоянен достъп и операции, извършвани от НЦБ по инициатива на ЕЦБ, по-специално операции, извършвани в съответствие с Насоки ЕЦБ/2011/14 ⁽¹⁾;
- б) сделки с ценни метали и валутни операции срещу евро, които попадат в приложното поле на Насоки ЕЦБ/2003/12 ⁽²⁾;
- в) операции на НЦБ, свързани със спешна помощ за осигуряване на ликвидност.

2. Членове 7 и 8 не се прилагат за операции, които НЦБ извършват:

- а) когато действат като фискални агенти съгласно член 21.2 от Устава на ЕСЦБ;
- б) за свои административни цели или за персонала си съгласно член 24 от Устава на ЕСЦБ;
- в) когато управляват пенсионен фонд за персонала си;
- г) когато управляват схема за депозити за персонала си или за други клиенти;
- д) когато прехвърлят печалбата си на сектор „Държавно управление“.

Операциите, извършвани от пенсионен фонд на персонала на НЦБ, който е управляван от независима институция, се освобождават от членове 6 и 9. В допълнение изискванията за последваща отчетност по членове 6 и 9 не се прилагат за операции, извършвани от НЦБ за техни административни цели, или за сделки с депозити, свързани с текущи сметки, които персоналот и други клиенти държат в НЦБ.

3. Освен за изискванията за последваща отчетност по член 6, параграф 1, настоящите насоки не се прилагат за операции в рамката на услугите на Евросистемата за управление на резерви.

4. Без да се засяга параграф 1 по-горе, членове 5 и 11 се прилагат за депозитите на сектор „Държавно управление“, деноминирани в евро или в чуждестранна валута.

Член 2

Определения

За целите на настоящите насоки:

- а) „споразумение за обратно изкупуване“ е споразумение, с което НЦБ и национална централна банка извън еврозоната се съгласяват да сключат една или повече конкретни сделки за обратно изкупуване. При сделка за обратно изкупуване едната страна се съгласява да закупи от (или да продаде на) другата страна ценни книжа, деноминирани в евро, срещу плащане на договорена цена в евро на датата на сделката, като същевременно сключва споразумение да продаде на (или да закупи от) другата страна еквивалентни ценни книжа срещу плащане на друга договорена цена в евро на падежа;
- б) „сектор „Държавно управление““ са всички публичноправни субекти на държава членка или всеки от публичноправните субекти на Съюза, посочени в член 123 от Договора, както се тълкува в контекста на Регламент (ЕО) № 3603/93 на Съвета ⁽³⁾, с изключение на кредитните институции, които са публична собственост и които при предоставянето на резерви от НЦБ се третират от НЦБ и от ЕЦБ като частни кредитни институции;

⁽¹⁾ Насоки ЕЦБ/2011/14 от 20 септември 2011 г. относно инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата (ОВ L 331, 14.12.2011 г., стр. 1).

⁽²⁾ Насоки ЕЦБ/2003/12 от 23 октомври 2003 г. относно сделките на участващите държави членки, осъществявани с текущите им средства в чуждестранна валута, съгласно член 31.3 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 81).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 3603/93 на Съвета от 13 декември 1993 г. за уточняване на дефинициите за прилагането на забраните, посочени в член 104 и член 104б, параграф 1 от Договора (ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 1).

- в) „депозити на сектор „Държавно управление““ са овърнният депозити и срочни депозити, приемани от НЦБ от сектор „Държавно управление“, включително депозити, държани в чуждестранни валути;
- г) „пазарен лихвен процент по необезпечени овърнният депозити“ е: а) по отношение на овърнният депозитите в национална валута — индексът на средните лихвени проценти по овърнният депозити в евро (ЕОНИА); б) по отношение на овърнният депозитите в чуждестранна валута — съпоставимият лихвен процент;
- д) „пазарен лихвен процент по обезпечени депозити“ е: а) по отношение на срочните депозити в национална валута — лихвеният процент, предлаган на пазара на репо сделки в евро (ЮРЕПО) със съпоставим матуритет, ако има такъв; и б) по отношение на срочните депозити в чуждестранна валута — съпоставимият лихвен процент;
- е) „брутен вътрешен продукт“ е стойността на общото производство на стоки и услуги на икономиката, минус междинното потребление, плюс нетните данъци върху продуктите и вноса, през определен период;
- ж) „лихвен процент за депозитно улеснение“ е предварително определен лихвен процент, който се прилага спрямо контрагенти, които ползват депозитното улеснение на Евросистемата за откриване на овърнният депозити при НЦБ.

Член 3

Организационни въпроси

1. НЦБ изготвят, а Изпълнителният съвет наблюдава, подходящите разпоредби, които да позволят на контрагентите да разграничават операциите, извършвани от НЦБ съгласно настоящите насоки, от операциите на Европейската система на централните банки, извършвани от НЦБ в съответствие с инструментите и процедурите, определени в Насоки ЕЦБ/2011/14.
2. НЦБ изготвят подходящи разпоредби, за да осигурят, че при извършване на операции, обхванати от настоящите насоки, НЦБ не използват поверителна информация за паричната политика.
3. НЦБ уведомяват ЕЦБ за разпоредбите, установени в съответствие с параграфи 1 и 2.

Член 4

Предварително одобрение на споразуменията за обратно изкупуване с национални централни банки извън Евросистемата

1. Преди НЦБ да сключат споразумения за обратно изкупуване с национални централни банки извън Евросистемата, те представят тези споразумения на ЕЦБ за предварително одобрение от Управителния съвет.
2. НЦБ представят своите искания за предварително одобрение от ЕЦБ възможно най-рано преди предвидената дата за сключване на споразуменията за обратно изкупуване. Всяко искане съдържа най-малко следната информация:
 - а) самоличност на контрагента по споразумението за обратно изкупуване;
 - б) цел на споразумението за обратно изкупуване;
 - в) сума и дати на конкретните споразумения за обратно изкупуване, доколкото са налични; предвидената агрегирана сума на такива сделки;
 - г) матуритет на споразумението за обратно изкупуване и доколкото са налични, матуритети на конкретните сделки за обратно изкупуване, които ще се сключат;
 - д) всяка друга информация, която се счита за относима от НЦБ, подаваща искането.
3. Управителният съвет отговаря на всяко искане възможно най-скоро и във всеки случай не по-късно от 40 работни дни след получаване на искането.
4. Когато получи искане за предварително одобрение, Управителният съвет взема предвид:
 - а) основната цел за осигуряване на интегритета на паричната политика;
 - б) запазването на ефективността при управлението на ликвидността в евро от Евросистемата;

- в) координирания подход на Евросистемата по отношение на сключването на сделки за обратно изкупуване с национални централни банки извън Евросистемата;
 - г) условията на равнопоставеност за всички кредитни институции, намиращи се в държава членка, чиято парична единица е еврото.
5. Ако Управителният съвет счете, че дадено споразумение за обратно изкупуване не съответства на целите, определени в параграф 4, той може да изиска споразумението за обратно изкупуване, представено за одобрението му, да бъде:
- а) сключено на по-късна от първоначално планираната дата; или
 - б) представено повторно за одобрение след извършване на конкретни изменения, преди да бъде сключено от съответната НЦБ.
6. Управителният съвет полага усилия да отговоря на исканията на НЦБ за предварително одобрение, като взема предвид принципите на пропорционалност и недискриминация.

Член 5

Ограничения на олихвяването на депозитите на сектор „Държавно управление“

1. Спрямо олихвяването на депозитите на сектор „Държавно управление“ се прилагат следните тавани:
 - а) за овърнайт депозити — пазарният лихвен процент по необезпечени овърнайт депозити;
 - б) за срочни депозити — пазарният лихвен процент по обезпечени депозити или ако не е наличен — пазарният лихвен процент по необезпечени овърнайт депозити.
2. На всеки календарен ден общата сума на овърнайт депозитите и срочните депозити на всички сектори „Държавно управление“ в НЦБ, която надвишава по-голямото от: а) 200 милиона евро; или б) 0,04 % от брутния вътрешен продукт на държавата членка, в която е седалището на НЦБ, се олихвява с 0 % лихвен процент.
3. Спрямо депозитите на сектор „Държавно управление“, свързани с програми за финансова подкрепа на Европейския съюз/Международния валутен фонд и други сравними програми за финансова подкрепа, които са държани по сметки в НЦБ, се прилагат условията на параграф 1, но без да се смятат към праговата стойност, посочена в параграф 2.

Член 6

Отчитане

1. НЦБ отчитат предварително пред ЕЦБ общия нетен ефект върху ликвидността на вътрешните им операции по управление на активи и пасиви в контекста на общата рамка за управление на ликвидността на Евросистемата. НЦБ включва прехвърлянето на печалбата си на сектор „Държавно управление“ в прогнозата си за автономните фактори на ликвидността поне една седмица преди да се осъществи прехвърлянето. Освен това НЦБ осигурява чрез подходящи мерки, че инвестиционните операции и схемите за депозити не довеждат до ефекти върху ликвидността, които не могат да бъдат точно прогнозирани.
2. Веднъж месечно НЦБ отчитат последващо на ЕЦБ, като използват формата за последващо отчитане в приложение II към настоящите насоки, подробностите за операциите, които са извършили през предходния месец. По отношение на месечния последващ отчет се прилага общ праг от 500 милиона евро за месечния оборот във всяка отделна категория, посочена в приложение II, като сделките се смятат към прага, както следва:
 - а) брутната сума на покупките, продажбите и осребряванията за всяка от следните категории:
 - i) инвестиционни операции;
 - ii) управление на пенсионен фонд;
 - iii) агентски дейности;
 - б) брутната сума на отдадените и получените на кредит ценни книжа за следните категории:
 - i) ценни книжа, отдадени на кредит; и
 - ii) сделки за обратно изкупуване;

- в) брутната сума на отпуснатите кредити и приетите депозити за категорията кредитни и депозитни схеми;
- г) сумата за всяка от следните категории:
 - i) задължения към трети страни; и
 - ii) прехвърляне и субсидии.

Ако брутната сума на сделките в дадена категория е под съответния праг, НЦБ попълва нула в отчетния формат, както и в случаите, при които не са сключени сделки. НЦБ могат да изберат да продължат да отчитат всичките си сделки на ЕЦБ, дори ако не е достигнат прагът за една или повече категории (пълна отчетност).

За сделки в евро, извършени в рамките на услугите на Евросистемата за управление на резерви, НЦБ освен това спазват и всички други приложими изисквания за отчетност.

3. В случай че изискванията за отчетност разкриват, че операциите за управление на активи или пасиви на определена НЦБ противоречат на изискванията на единната парична политика, ЕЦБ може да даде конкретни указания по отношение на поведението на въпросната НЦБ при управлението на активи и пасиви.

Член 7

Прагове

1. Не могат да се провеждат операции над прага по приложение I към настоящите насоки без предварителното одобрение на ЕЦБ. Този праг се прилага и за сделките за обратно изкупуване, без да се засяга процедурата за предварително одобрение на споразумения за обратно изкупуване по член 4.
2. В допълнение към прага за агрегирани дневно операции в приложение I към настоящите насоки ЕЦБ може да определя и прилага допълнителни прагове за кумулативните покупки или продажби на активи и пасиви за всеки отделен период от време.
3. Управителният съвет може да променя прага в приложение I към настоящите насоки по всяко време.

Член 8

Процедура по искане и предоставяне на предварително одобрение

1. НЦБ препращат исканията си за предварително одобрение възможно най-рано. Когато сетълментът на операцията трябва да бъде извършен на същия ден или на следващия работен ден, ЕЦБ получава тези искания най-късно до 9 ч. сутринта ⁽¹⁾ на предвидената дата на сделката. За други операции ЕЦБ получава съответното искане най-късно до 11 ч. на предвидената дата на сделката.
2. Искането на НЦБ се прави в съответствие с приложение III към настоящите насоки. Когато сделка, за която е поискано и е получено предварително одобрение, не се осъществи в съответствие с предварителното одобрение, НЦБ уведомява незабавно ЕЦБ.
3. При извънредни обстоятелства НЦБ, извършващи операции за отдаване на ценни книжа на кредит срещу обезпечение, могат, когато пазарните участници не са в състояние да предоставят конкретни ценни книжа, да препратят до късно следобед своите искания за късно предварително одобрение в същия ден.
4. ЕЦБ отговаря на искане от НЦБ за предварително одобрение възможно най-бързо, а на искане за късно предварително одобрение в същия ден — незабавно. Когато сетълментът на операцията трябва да бъде извършен в деня на сделката или на следващия работен ден, ЕЦБ отговаря до 10:15 ч. на предвидената дата на сделката. За други операции ЕЦБ отговаря до 13:00 ч. на предвидената дата на сделката. Ако НЦБ не получи отговор до този краен срок, след като провери, че ЕЦБ е получила нейното искане и че не е изпратен отговор, приема считано от 13:15 ч., че е предоставено одобрение.

⁽¹⁾ Всички посочвания се отнасят за централноевропейско време, което отчита преминаването към централноевропейско лятно време.

5. ЕЦБ разглежда всички искания с цел осигуряване на съответствие с единната парична политика на Евросистемата, като взема предвид едновременно ефекта от отделните операции на НЦБ и агрегирания ефект от такива операции в държавите членки, чиято парична единица е еврото. Без да се засяга това, ЕЦБ опитва да отговори на исканията на НЦБ.

Член 9

Наблюдение

1. Веднъж годишно Изпълнителният съвет представя на Управителния съвет отчет за изпълнението и прилагането на настоящите насоки. Този отчет предоставя информация относно:

- а) прилагането на процедурата за предварително одобрение;
- б) вътрешните практики за управление на активи и пасиви на НЦБ;
- в) спазването на настоящите насоки.

2. В случай на съмнение относно спазването на член 5, параграфи 1—3 ЕЦБ може да поиска информация от НЦБ.

Член 10

Поверителност

Цялата информация и всички данни, обменяни в контекста на горните процедури, включително отчета за наблюдението, посочен в член 9, се третират поверително.

Член 11

Преходна разпоредба

Член 5, параграф 1 се прилага за срочните депозити на сектор „Държавно управление“, държани в НЦБ, но те се смятат само спрямо прага, посочен в член 5, параграф 2, от 1 декември 2015 г.

Член 12

Влизане в сила и изпълнение

1. Настоящите насоки влизат в сила два дни след приемането им.
2. НЦБ предприемат необходимите мерки за спазване на настоящите насоки до 1 декември 2014 г. Те уведомяват ЕЦБ относно текстовете и средствата, свързани с тези мерки, най-късно до 31 октомври 2014 г.

Член 13

Адресати

Адресати на настоящите насоки са НЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 20 февруари 2014 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ

Председател на ЕЦБ

Mario DRAGHI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРАГОВЕ ЗА ВЪТРЕШНИ ОПЕРАЦИИ НА НЦБ С АКТИВИ И ПАСИВИ, ИЗВЪРШЕНИ НА ОТДЕЛНА ДАТА

Приложим праг

Ефект на датата на сепълмента
(нетни агрегирани операции) ⁽¹⁾

200 милиона евро

⁽¹⁾ Нетно въздействие на планираните операции върху ликвидността за деня на сепълмента им, на отделна дата, съвпадаща или следваща датата на сделката.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

МЕСЕЧЕН ПОСЛЕДВАЩ ОТЧЕТ НА ВЪТРЕШНИ ОПЕРАЦИИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ И ПАСИВИ

	Категория операция										
	Инвестиционни операции	Управление на пенсионен фонд	Агентски дейности		Ценни книжа, отдадени на кредит	Сделки за обратно изкупуване		Кредитни и депозитни схеми		Задължения към трети страни	Прехвърляне и субсидии
Начин на провеждане на операцията	1. Балансово 2. Задбалансово	1. Балансово 2. Задбалансово	1. Балансово 2. Задбалансово	Брой сделки	666666	666666	Брой сделки	666666	Вид операция	xxxxx	xxxxx
Брой трансакции	666666	666666	666666	Кредитни операции с ценни книжа	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	Отпускане на кредити	(XX) млн. евро	Начин на провеждане на операцията	1. Балансово 2. Задбалансово	1. Балансово 2. Задбалансово
Покупки	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	Ценни книжа, получени на кредит	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	Приемане на депозити	(XX) млн. евро	Брой сделки	666666	666666
Продажби	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро						Сума	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро
Осребрявания	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро	(XX) млн. евро								

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ФОРМАТ НА СЪОБЩЕНИЕТО ЗА ИСКАНИЯ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНО ОДОБРЕНИЕ НА ГОЛЕМИ СДЕЛКИ

Наименование на променливата	Описание на променливата	Кодификация	Задължително поле
Идентификационен код (ID код)	Уникален идентификатор за група от операции (сделки с ценни книжа или други сделки), които са с една и съща дата на сделката и дата на сетълмента, състоящ се от последователни номера, предшествани от двуцифрения ISO код на страната.	ISnn	Автоматично генериран от приложението.
Дата на сделката	Дата на сделката на планираната група операции.	ггг/мм/дд	Да
Дата на сетълмента	Дата на сетълмента (или начална дата в случай на форуърдни сделки) на планираната група операции.	ггг/мм/дд	Да
Покупка и кредитиране	Ако са били закупени ценни книжа/ други инструменти или са били предоставени кредити, или са били отдадени на кредит ценни книжа, се посочва общата сума.	[YY] милиона евро	Не (Да се остави празно, ако са планирани само сделки за продажба.)
Продажба и приемане на депозит	Ако са били продадени ценни книжа/ други инструменти или са били приети депозити, се посочва общата сума.	[XX] милиона евро	Не (Да се остави празно, ако са планирани само сделки за покупка.)
Въздействие върху прогнозите за ликвидността	Посочване на въздействието върху прогнозите за ликвидността на датата на сетълмента в случай на приемане на искането в сравнение с последната дневна прогноза за ликвидността, предоставена на ЕЦБ до 8:00 ч. В случай на отказ това поле помага на ЕЦБ да идентифицира обратното въздействие върху прогнозите за ликвидността.	[ZZ] милиона евро	Да (Ако общото въздействие върху прогнозите за ликвидността вече е отчетено пред ЕЦБ, в това каре се попълва нула.)
Вид сделка	Указание за вида сделка: 1. Сделка с ценни книжа 2. Друга сделка.	Видът сделка се избира от каре със списък, което се предоставя от системата.	Да (Потребителят трябва да посочи вида сделка.)
Предвиждан начин за провеждане на операцията	Описание на предвиждания начин за провеждане на операцията чрез препратка към един от следните показатели: 1. Балансова операция 2. Задбалансова операция.	Предвижданият начин за извършване на операцията се избира от каре със списък, което се предоставя от системата.	Не (Потребителят е свободен да посочи предвиждания начин за извършване на операцията.)

Наименование на променливата	Описание на променливата	Кодификация	Задължително поле
Свободен текст	Всяка информация, която би подпомогнала функцията за управление на ликвидността на ЕЦБ да оцени нетното въздействие върху ликвидността в контекста на съответния период на анализ на ликвидността и последната прогноза за ликвидността. Например, ако въздействието върху прогнозите за ликвидността не е постоянно, но ще бъде обърнато в обозримо бъдеще, потребителят прави коментар в полето за свободен текст относно въздействието върху ликвидността след датата на сепълмента. Потребителят може също да предостави допълнителни подробности за всяка отделна операция, като вида, размера или нейната цел.	Всяка комбинация от числа и букви сред предварително зададения набор от знаци H1&H2 ⁽¹⁾ .	Не

⁽¹⁾ Символите, позволени в свободния текстови формат, са определени в раздел 1.1.4.7 от приложение 4 от документ H1&H2 System Design от 22 август 1997 г.